7.

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA PERSONAL ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT

STRICT SECRET

ÎNCERCĂRI SORTITE EȘECULUI

Seria 840

1970

CONSILIUL SECURITĂŢII STATULUI
DIRECŢIA PERSONAL ŞI ÎNVĂŢĂMÎNT

STRICT SECRET

Aprobată de colectivul de conducere al Direcţiei I la data de 11 iunie 1970.

ÎNCERCĂRI SORTITE EŞECULUI

Autori:
lt. col. ION MARINESCU
maior PETRE MAZILU
maior CONSTANTIN CROITOREASA
maior ION DATU

Seria 840

1970

Lucrarea avînd un caracter strict secret, va fi păstrată și folosită cu respectarea riguroasă a dispozițiilor legale referitoare la apărarea secretului de stat și a ordinelor și instrucțiunilor în vigoare privind evidența, redactarea, multiplicarea, manipularea și păstrarea documentelor cu caracter secret de stat în unitățile Consiliului Securității Statului.

Prevenirea stărilor infracționale este o sarcină fundamentală pe care conducerea de partid și de stat a pus-o în fața organelor securității statului.

In cuvîntarea ținută la consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, a atras din nou atenția asupra necesității de a se acționa cu toată hotărîrea pe linia prevenirii manifestărilor care dăunează societății noastre socialiste, arătînd : „Este necesar să acordăm o mai mare atenție măsurilor preventive. Principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale".

Eforturile aparatului de securitate sînt îndreptate spre luarea celor mai corespunzătoare măsuri în vederea cunoașterii în permanență a activității elementelor urmărite, pentru a interveni și contracara încă din faza inițială eventualele acțiuni ostile pe care le-ar putea întreprinde.

Intreg sistemul muncii de securitate este astfel structurat încît să se poată realiza în cele mai bune condiții și prin cele mai diversificate măsuri prevenirea acțiunilor cu caracter ostil.

In acest scop, se desfășoară cu rezultate bune supravegherea informativă generală a locurilor și mediilor aflate în

atenția dușmanului, urmărirea informativă specială a persoanelor care intenționează sau desfășoară activități infracționale contra securității statului, precum și urmărirea penală, în cazurile prevăzute de lege.

In anumite cazuri — așa cum se va putea constata și în cel care face obiectul lucrării „Incercări sortite eșecului" — s-au dovedit a fi eficiente o serie de măsuri cu caracter preventiv cum sînt : destrămarea anturajelor unor elemente urmărite ; compromiterea și izolarea lor ; crearea de disensiuni în rîndul acestora ; avertizarea celor predispuși să comită infracțiuni ș.a.

ÎNCERCĂRI SORTITE EȘECULUI

In perioada anilor 1963—1964, prin decrete ale Consiliului de Stat au fost grațiate și eliberate din detenție numeroase elemente legionare. Printre acestea s-au aflat și foști membri ai grupării legionare din județul Constanța. Unii dintre ei au avut grade și funcții, depunînd mult zel în activitatea de constituire și conducere a organizației legionare din Constanța ; alții au fost printre animatorii unor acțiuni legionare de amploare ca : realizarea loviturii de stat din 6 septembrie 1940 și instaurarea dictaturii militaro-fasciste ; declanșarea rebeliunii legionare din 21—23 ianuarie 1941 ; constituirea, după 23 August 1944, a unor grupări clandestine „de rezistență", ai căror membri aveau sarcina să comită atentate și acte de diversiune, să mențină legături cu centrele legionare din străinătate și să transmită acestora informații referitoare la activitatea legionarilor din țară. Anumite elemente legionare, total refractare la activitățile cu caracter educativ desfășurate în penitenciarele unde au fost încarcerate, dovediseră că erau hotărîte să se mențină pe linia vechilor concepții și chiar să continue activitatea în eventualitatea existenței unor condiții favorabile.

Printre cele mai active elemente din cadrul grupării legionare din Constanța pot fi menționate următoarele :

„Ionescu Alecu", de profesie învățător, angajat ca funcționar la o întreprindere din Constanța.

Incadrîndu-se în organizația legionară în anul 1937, a activat într-o grupare formată din cadre didactice. Continuînd să acționeze clandestin, și-a intensificat eforturile, în special după 23 August 1944, cînd a trecut la reorganizarea unor grupări din oraș, precum și din alte localități din județul Constanța. Datorită experienței acumulate în activitatea subversivă, în anul 1947 el a devenit șeful organizației legionare din județul Constanța. In această funcție, executînd instrucțiunile primite de la comandamentul legionar pe țară, a recrutat noi membri, a procurat armament, a organizat colectarea de ajutoare legionare și s-a ocupat de îndoctrinarea celor încadrați în organizație.

Fiind arestat în anul 1948, a fost judecat și condamnat la 25 de ani închisoare.

„Barbu Ion" lucrează ca funcționar. Acesta este un legionar cu îndelungată activitate. După 23 August 1944 el a organizat un așa-zis „grup de rezistență" în care a acceptat să fie încadrați numai legionari cunoscuți pentru fanatismul lor, deoarece gruparea avea scopul de a comite atentate și acte de diversiune.

In anul 1945 „Barbu Ion", care era simpatizant al liniei promovate de Horia Sima, a devenit conducătorul organizației legionare din județul Constanța. Fiind însă prea cunoscut organelor de siguranță, pentru a evita arestarea sa, în anul 1947 a încredințat conducerea acestei organizații lui „Ionescu Alecu". In anul 1949 a fost condamnat la 25 de ani închisoare pentru activitatea clandestină legionară pe care o desfășurase.

„Ciobanu Gheorghe", originar din Veria-Grecia, fost avocat, angajat în calitate de instalator la o întreprindere.

Incadrîndu-se în organizația legionară în anul 1937, a deținut funcția de șef de sector și a activat într-un grup format în special din macedoneni. In perioada anilor 1946—1949, acționînd conform directivelor trimise de Constantin Papa-

nace, s-a considerat şef al organizaţiei judeţene Constanţa pentru gruparea legionară compusă din români macedoneni.

In anul 1949 a fost arestat şi apoi condamnat la 20 de ani închisoare.

„Cristea Dumitru", originar din Veria-Grecia, de profesie funcţionar, salariat la o întreprindere în funcţia de tehnician.

S-a încadrat în organizaţia legionară în anul 1932, pe cînd locuia în Bulgaria, dar a activat ulterior în Bucureşti (în anul 1935 a organizat o grupare F.D.C. la un liceu industrial), precum şi în alte localităţi din ţară.

In anul 1941, „Cristea Dumitru" a fost numit comisar de poliţie legionară. Pentru participarea la rebeliune şi abuzurile comise a fost condamnat la 10 ani închisoare. Intrucît în detenţie a continuat să desfăşoare activitate legionară, în anul 1948 a fost judecat şi condamnat la 8 ani închisoare. A fost eliberat la expirarea pedepsei, în anul 1956, dar, după alţi doi ani, a fost din nou arestat şi condamnat, de această dată la 25 de ani închisoare pentru încercări de reorganizare clandestină a legionarilor.

„Enache Tudor", avocat. Şi-a început activitatea legionară în anul 1931, pe cînd era elev, şi a continuat-o în perioada studenţiei, fiind numit în conducerea Centrului studenţesc legionar din Bucureşti. Făcînd parte din anturajul lui C. Z. Codreanu, în anul 1936 a primit gradul de ajutor comandant legionar, iar în anul 1938 a fost numit şeful organizaţiei legionare din judeţul Constanţa.

In anul 1939 a fugit în Germania împreună cu Horia Sima, Papanace Constantin şi alţii.

Revenind clandestin în ţară, în cursul anului 1940, „Enache Tudor" a organizat şi condus acţiunile legionarilor din Dobrogea, pînă la eşecul rebeliunii din ianuarie 1941, cînd, pentru a nu fi tras la răspundere penală, a fugit din nou în Germania.

Punîndu-se la dispoziţia lui Horia Sima, acesta l-a înaintat la gradul de comandant legionar şi l-a însărcinat să stu-

dieze și să conceapă un plan de reorganizare a legionarilor în ipoteza unei noi perioade de guvernare. In cursul anilor 1944—1945 a activat intens pentru recrutarea de elemente în cadrul așa-zisei „Armate naționale de eliberare". In anul 1945 a trecut în slujba autorităților americane de ocupație din Germania. Pentru specializarea sa ca spion, „Enache Tudor" a urmat un curs de radiotelegrafie, cifru etc. In anul 1947 a fost trimis clandestin în țară, cu sarcina de a transmite instrucțiuni, din partea comandamentului legionar, grupului condus de N. Petrașcu și de a se ocupa personal de organizarea unui serviciu de informații, pe scheletul organizației legionare existente, în scopul de a furniza informații comandamentului legionar condus de Horia Sima și serviciului de spionaj american.

După executarea unei prime misiuni în scopul arătat, „Enache Tudor" s-a întors în Germania, unde a făcut cunoscute acțiunile întreprinse. Primind noi însărcinări pe linia sprijinirii continuării activității legionarilor din România, în luna mai 1948 a revenit în țară, dar a fost depistat și arestat de autorități. Fiind judecat pentru faptele săvîrșite, „Enache Tudor" a fost condamnat la închisoare pe viață.

„Murea Simion", de profesie navigator, angajat ca muncitor necalificat la o fabrică din Constanța.

S-a încadrat în organizația legionară în anul 1935, iar din anul 1940 a activat ca șef de cuib.

Participînd la rebeliune, a comis numeroase jafuri și dezordini, pentru care a fost condamnat, în anul 1942, la 12 ani închisoare. In timpul executării pedepsei, „Murea Simion" a activat intens pe linia constituirii unei grupări formate din legionari fanatici care și-au propus ca, după eliberarea din detenție, să se preocupe în mod organizat de menținerea moralului legionar și pregătirea fiecăruia dintre ei în vederea desfășurării unor acțiuni infracționale ca atentate, acte de diversiune și de sabotaj, răspîndirea de fițuici cu conținut dușmănos etc. Pentru această activitate clandestină, a fost din nou condamnat, în anul 1957, la 20 de ani închisoare.

„Marin Constantin", membru al unei C.A.P. din județul Constanța, s-a încadrat în organizația legionară în anul 1937. Participînd înarmat la rebeliunea legionară și săvîrșind abuzuri, jafuri, dezordini și-a atras o condamnare de 5 ani închisoare.

După eliberare, a căutat, din îndemnul și pe baza instrucțiunilor primite de la conducătorii organizației, să constituie o grupare legionară clandestină. Din această cauză a fost arestat în anul 1948 și condamnat la 4 ani închisoare.

„Tîmpănaru Sanda", pensionară, fostă învățătoare.

Activînd în organizația legionară din anul 1927 ca șefă a unei grupări de femei și în cadrul poliției legionare, a acționat mai ales pe linia depistării și urmăririi comuniștilor.

Pentru a scăpa de răspundere penală, întrucît între anii 1947—1949 a găzduit două elemente legionare ce se ascundeau de autorități, a devenit ea însăși fugară din anul 1949, locuind, cu acte false, în Brașov. Fiind folosită în calitate de curieră legionară pentru asigurarea legăturilor între mai multe grupări legionare ce au existat pe teritoriul județului Brașov, „Tîmpănaru Sanda" a fost judecată și condamnată la 10 ani închisoare.

„Panduru Ilie", jurisconsult la o cooperativă din Constanța.

S-a încadrat și a activat în organizația legionară din anul 1939. Avînd manifestări dușmănoase, în anul 1948 a fost arestat și condamnat la 5 ani închisoare. După eliberare, constatîndu-se că întreținea strînse legături cu elemente legionare, a fost recrutat ca informator (în 1959). Verificîndu-se materialele furnizate și constatîndu-se că a încercat în mod sistematic să dezinformeze organele de securitate, a fost scos din rețea și urmărit informativ.

„Ștefănică Vasile", absolvent de liceu, funcționar în cadrul unui serviciu de aprovizionare din Constanța.

S-a încadrat în organizația legionară în anul 1937, activînd ca șef de cuib. După rebeliunea legionară, la care nu a

participat, a trecut la reorganizarea legionarilor din corpul „Răzleți" și a unor grupări de tineri legionari recrutați din școli. Pentru aceste fapte, a fost arestat în anul 1942 și condamnat la închisoare pe viață.

Cu excepția lui „Marin Constantin" și a lui „Panduru Vasile", toate elementele de mai sus au fost grațiate și eliberate din detenție în anii 1963 și 1964.

Succinta prezentare a cîtorva dintre conducătorii organizației legionare din Constanța prilejuiește constatarea că unii dintre aceștia, așa cum este cazul numiților „Cristea Dumitru" și „Murea Simion", au continuat să activeze și în timpul cît s-au aflat în detenție pe linia menținerii unor legături organizate între legionari, situație care a impus aplicarea de noi pedepse penale. Dar aceste elemente nu au fost singurele care, în detenție, au continuat să se mențină pe poziții legionare active. Și celelalte persoane arătate mai sus s-au dovedit refractare ori fățarnice față de autoanalizele publice ce au avut loc în penitenciare. Avînd legături între ele, s-au informat reciproc cu privire la poziția pe care se situau față de evenimentele politice la ordinea zilei, precum și la planurile ce le concepeau cu privire la viitorul organizației legionare. Din luările lor de poziție rezultă că erau hotărîte să continue activitatea legionară clandestină în orice condiții, chiar și în cazul eliberării din detenție.

Astfel, „Enache Tudor", exteriorizîndu-și concepțiile față de legionarii de încredere, afirma că încearcă să găsească noi principii și formule pentru organizarea legionarilor atunci cînd condițiile „vor fi favorabile". El susținea, de asemenea, în discuții „necesitatea" consemnării aspectelor mai importante din activitatea legionarilor în lucrări cu titluri ca : „Națiune, stat, elită" sau „Națiune, popor, elită" în care să se menționeze că „elita poporului român o constituie legionarii".

„Ionescu Alecu" manifesta preocupare pentru educarea deținuților în spirit legionar și naționalist-șovin, urmărind să le ridice moralul și să le inspire încredere în viitor care, chipurile, ar aparține organizației legionare. Reușind să ia le-

gătura cu mai mulți legionari condamnați, originari din județul Constanța, el le-a cerut să nu participe la activitatea cultural-educativă organizată în penitenciar. In același timp a susținut că nu va renunța niciodată la concepțiile sale legionare.

In detenție, „Ionescu Alecu" a întîlnit și o serie de legionari condamnați cu care nu activase împreună în organizație. Cu unul dintre aceștia, „Murea Simion", s-a împrietenit repede, apreciindu-l pentru preocuparea pe care o manifesta de a memora și răspîndi printre deținuți poezii cu conținut legionar.

De asemenea, fostul șef de cuib legionar „Ștefănică Vasile" a compus poezii cu caracter legionar, pe care le-a recitat și altor deținuți în scopul de a le menține un moral ridicat. De asemenea, în discuțiile pe care le purta cu aceștia, urmărea îndoctrinarea lor. In acest scop a elogiat activitatea desfășurată de fostele căpetenii ale organizației și a afirmat în mai multe rînduri că în orice situație nu se va desolidariza de legionari și conducătorii lor.

Ascultînd poeziile compuse de „Ștefănică Vasile", legionarul „Cristea Dumitru" a apreciat că autorul lor ar fi un mare poet și mai „bun român" decît alți legionari care ar fi trădat organizația legionară. De altfel, în detenție, „Cristea Dumitru" a avut poziția unui legionar fanatic, ambițios și recalcitrant. Cu toate că s-a încercat influențarea lui, el nu s-a desolidarizat de organizația legionară și a susținut că „nu va putea face casă bună cu regimul".

O comportare asemănătoare au avut-o în detenție și alți legionari cum sînt „Barbu Ion" și „Marin Constantin".

Elementele legionare arătate mai sus, după grațiere și eliberarea lor din detenție, au revenit în orașul Constanța.

ACȚIUNEA „TOMIS“

Avînd în vedere că elementele menționate desfășuraseră o activitate îndelungată legionară, atît legal cît și în mod clandestin, că executaseră pedepse privative de libertate și că după eliberare se dovedeau — după cum rezulta din primele informații obținute despre ele — pretabile a-și relua vechile legături și preocupări ostile, organele I.S.J. Constanța au luat măsuri de urmărire a lor informativă.

Prin asemenea măsuri s-a urmărit cunoașterea permanentă a poziției acestor legionari, precum și a eventualelor acțiuni cu caracter infracțional pe care le-ar fi întreprins împotriva orînduirii noastre socialiste.

In cadrul urmăririi informative au fost folosite în mod eficient rețeaua informativă, mijloacele speciale, filajul, investigația și controlul scrierilor ascunse. In alegerea unora sau altora dintre aceste mijloace ale muncii de securitate și în utilizarea lor singulară ori combinată s-a acționat chibzuit și în momentele cele mai potrivite.

a) **In legătură cu rețeaua informativă, reține atenția faptul că a fost folosit un număr mare de informatori, în majoritate foști legionari, de regulă, cu bune posibilități de informare pe lîngă unul sau mai multe dintre elementele urmărite.**

Pentru găsirea acestor informatori a fost analizată întreaga rețea existentă în problemă și selecționați aceia care s-au dovedit cei mai corespunzători. In alegerea lor s-a ținut seama atît de calitățile personale, cît și de posibilitățile de informare de care dispuneau. De asemenea, au fost avute în vedere anumite caracteristici ale celor urmăriți, cum sînt : experiența în activitatea clandestină legionară ; preocupările lor după eliberarea din detenție ; intențiile manifestate cu privire la continuarea activității legionare ; formele și metodele folosite în activitatea clandestină ; preocupările pentru mascarea activității legionare etc.

Unii dintre informatorii folosiți în cauză s-au bucurat de încrederea și aprecierea celor mai mulți dintre legionarii urmăriți, reușind să obțină și să furnizeze materiale informative valoroase, care au contribuit la clarificarea poziției elementelor respective.

Printre elementele a căror urmărire a ridicat multe și dificile probleme a fost „Ionescu Alecu". Pe lîngă acesta au fost dirijați la început doi informatori, ale căror calități fuseseră verificate în alte cazuri. Aceștia au semnalat că elementul urmărit era rezervat, prudent și foarte bănuitor, cu toate că nu ascundea faptul că era hotărît să se mențină pe poziție legionară. In acest sens, i-a spus informatorului „Tudor Ion" că, după el, ar fi bine ca legionarii „să-și mențină convingerea în care s-au cultivat și, întrucît securitatea ar vrea să facă informatori din rîndul lor, ei să nu accepte colaborarea și să nu divulge activitatea camarazilor lor". Față de un alt informator, „Săndulescu Vasile", a avut o atitudine asemănătoare, dar nici lui nu i-a confiat mai multe despre intențiile de continuare a activității clandestine legionare.

Analizîndu-se situația celor doi informatori infiltrați a rezultat că, deși aceștia fuseseră tot legionari, condamnați ca și el, n-au reușit totuși să-i cîștige încrederea, pentru că între ei nu exista suficientă afecțiune. Informatorii erau în relații apropiate numai cu fratele obiectivului, anume „Ionescu Gheorghe". Acesta fusese și el legionar, dar nu mai desfășura activitate, de teamă să nu fie condamnat. Exercitînd

o influență puternică asupra lui „Ionescu Alecu", fratele lui se străduia să-i impună acestuia o atitudine prudentă, sfătuindu-l să întrețină cît mai puține relații cu alte persoane și să fie foarte atent cînd conversează. Insușindu-și sfaturile fratelui său, „Ionescu Alecu" evita să discute cu acei care nu-i inspirau suficientă încredere.

In cursul anilor 1965—1966 a fost efectuată infiltrarea informatorului „Andrei Marin", din rețeaua existentă, ale cărui calități informative fuseseră verificate în ocazii anterioare. Despre el, „Ionescu Alecu" avea o părere bună și, cu toate că între ei nu existau elemente afective deosebite, îl aprecia pentru „atașamentul" față de organizația legionară și pasiunea comună pentru literatură. Informatorul „Andrei Marin" a furnizat materiale prin care au fost cunoscute mai bine poziția și activitatea lui „Ionescu Alecu". El a semnalat că elementul urmărit se întîlnea des cu doi foști conducători ai organizației legionare din Constanța (este vorba de „Enache Tudor" și „Barbu Ion"), iar în discuțiile purtate cu aceștia se interesa despre situația altor legionari, foști condamnați, stabiliți după eliberarea din detenție pe teritoriul județului Constanța. Cu toate aceste rezultate, nici informatorul „Andrei Marin" nu a reușit să-i cîștige în întregime încrederea pentru a putea să stabilească și să semnaleze toți legionarii cu care „Ionescu Alecu" avea legături, frecvența și conținutul acestora, precum și scopul pentru care se interesa despre alți legionari.

Din relatările informatorului făcute asupra modului cum era tratat de către elementul urmărit, precum și din materialele de verificare obținute prin mijloacele speciale a rezultat că „Ionescu Alecu" avea rezerve și față de acest informator. De altfel, posibilitățile de informare ale lui au fost afectate, într-o anumită măsură, de faptul că fusese bolnav o lungă perioadă de timp (circa șase luni).

Față de această situație, în vederea stabilirii activității și comportării legionarului „Ionescu Alecu" s-a apreciat ca fiind necesară recrutarea unui nou informator, care să posede calitățile necesare spre a reuși să-i cîștige încrederea

într-o mai mare măsură. Analizîndu-se, din acest punct de vedere, mai multe persoane, a fost apreciată ca potrivită recrutarea lui „Adrian Barbu“, legionar, fost condamnat și el, absolvent al unei facultăți, care se afla în relații de prietenie cu legionarul „Enache Tudor“, despre a cărui comportare „Ionescu Alecu“ avea o părere bună. Recrutarea a reușit și, pentru verificarea prealabilă a informatorului, acesta a fost infiltrat la început pe lîngă unii legionari cu activitate cunoscută și verificată prin alte surse. Stabilindu-se că noul informator dispunea de calitățile necesare unei asemenea munci și că informațiile furnizate de el se verificau, a fost instruit să facă cunoștință cu „Ionescu Alecu“ prin intermediul lui „Enache Tudor“. In acest scop, cu prilejul unei întîlniri ce a avut loc la o biserică din Constanța, „Enache Tudor“ l-a prezentat pe informator legionarilor „Ionescu Alecu“, „Tîmpănaru Sanda“ și „Cristea Dumitru“ care se aflau împreună. După cunoaștere, la despărțire, elementele respective au discutat între ele afirmînd că informatorul le-a făcut impresia a fi serios și agreabil. Inspirîndu-le încredere, ulterior legionarii în cauză l-au acceptat pe informator în anturajul lor. Infiltrarea a fost astfel realizată în bune condițiuni.

Pentru consolidarea și permanentizarea legăturii, în special cu „Ionescu Alecu“, s-a procedat în felul următor : cunoscîndu-se că obiectivului îi plăcea să citească literatură beletristică veche, i s-a indicat informatorului, care avea cîteva lucrări din genul respectiv, să se refere în discuții la acestea. Atît cărțile pe care le avea informatorul cît și activitatea desfășurată de el și de alți legionari în prizonierat (a fost prizonier în U.R.S.S. pînă în anul 1950), au prezentat interes pentru obiectiv. In consecință, „Ionescu Alecu“ a manifestat încredere în informator și i-a făcut destăinuiri referitoare la concepțiile sale legionare (dintre care una a fost aceea că el nu putea trece peste credința în victoria organizației legionare).

De menționat că informațiile referitoare la comportarea lui „Ionescu Alecu“ obținute cu ajutorul rețelei au fost ve-

rificate și completate cu cele stabilite prin mijloacele speciale folosite în acest caz. Din datele obținute rezulta în mod cert că „Ionescu Alecu" se menținea pe poziții ostile, iar în discuțiile purtate, în special cu fratele său și cu un vecin, manifesta speranța că organizația legionară va fi chemată să participe la guvernare deoarece, după el, ar fi fost „cea mai populară formațiune politică" din România.

Urmărirea informativă a altui legionar, „Ciobanu Gheorghe", și găsirea în acest scop a unor informatori corespunzători au ridicat, de asemenea, numeroase probleme care se cereau rezolvate cu atenție. Acesta menținea legături strînse cu legionarii macedoneni originari din Grecia și se manifesta ca adept al fracțiunii legionare reprezentate în străinătate de Constantin Papanace. In discuții era prudent, suspicios și, uneori, agresiv. Față de unii informatori care îl contactau el făcea afirmații echivoce în sensul că „va veni timpul să se afle adevărul despre greșelile fiecăruia în parte și să se stea de vorbă în alte condiții decît acum".

Inițial, informațiile furnizate de rețea despre el erau foarte contradictorii. Astfel, unui informator („Ștefănescu Ilie"), obiectivul i-a spus, în luna noiembrie 1965, că după căsătorie „ar vrea să ducă o viață liniștită, fără a mai avea relații cu cei din «Garda de fier»". Mai tîrziu, în luna iunie 1966, același informator a semnalat că „Ciobanu Gheorghe" susținea că soția i-ar fi interzis categoric să mai aibă legături cu legionarii și că el, *personal, n-ar mai avea nici o speranță* în ceea ce privește viitorul legionarilor.

Altui informator („Străteanu Nicolae"), obiectivul i-a spus că Papanace Constantin ar intenționa să vină în țară pentru a obține acordul guvernului în sensul ca legionarii să participe la conducere alături de comuniști. După el, greul ar fi constat numai în stabilirea formei de guvernare. De asemenea, informatorul „Rusu Emil" a semnalat și el că cel în cauză se menținea pe poziții ostile.

Aceste informații contradictorii obligau să se facă o analiză atentă asupra cazului, precum și a sincerității informatorilor. Analiza a impus concluzia că „Ciobanu Gheorghe" con-

tinua să nutrească sentimente dușmănoase și să uneltească, dar, fiind suspicios, nu avea încredere în oricine, bănuindu-i pe unii că ar fi informatori. De altfel, informatorului „Străteanu Nicolae" i-a împărtășit deschis suspiciunile pe care le avea asupra unor persoane că ar colabora cu securitatea.

De asemenea, fiind adept al concepțiilor promovate în străinătate de Papanace Constantin, el manifesta multă rezervă față de legionarii pe care-i cunoștea că l-au simpatizat pe Horia Sima. Din această cauză, uneori refuza să discute cu anumiți legionari pe care-i considera „simiști". O asemenea atitudine a avut-o, de exemplu, față de un informator al I.S.J. Hunedoara, trimis la Constanța pentru a-l contacta.

In această situație, pentru rezolvarea sarcinilor urmăririi informative, ofițerul care lucra cazul și-a propus să dirijeze în continuare pe lîngă obiectiv pe informatorii „Străteanu Nicolae" și „Rusu Emil", care dovediseră că se bucură de încrederea obiectivului. Intîlnirile urmau să aibă loc în oraș sau la domiciliul fiecăruia dintre ei, prin organizarea de vizite reciproce.

Acești informatori aveau sarcina să contribuie la clarificarea următoarelor obiective principale : natura legăturilor întreținute de „Ciobanu Gheorghe" cu legionarii semnalați anterior în anturajul lui și stabilirea altor asemenea relații ; clarificarea atitudinii adoptate față de organizația legionară și dacă intenționa să mai desfășoare vreo activitate dușmănoasă, clandestină.

Pentru a putea fi concretizate sarcinile ce decurgeau din aceste obiective, ofițerul a trecut la instruirea mai amănunțită a informatorilor și la delimitarea problemelor de care să se ocupe fiecare, ținînd seama de posibilitățile lor reale.

De exemplu, informatorului „Rusu Emil" i s-a indicat să stabilească :

— natura și conținutul legăturilor întreținute de „Ciobanu Gheorghe" cu legionarii „Hrițcu Savin" și „Cambrea Adrian" cu care atît obiectivul cît și informatorul se întîlneau, dar în împrejurări diferite ;

— atitudinea elementului urmărit față de orientarea promovată de partid în cultură și artă, problemă pe care o mai abordaseră anterior în discuții ;

— modul cum aprecia obiectivul evenimentele politice la ordinea zilei.

In cadrul instructajului, ofițerul i-a indicat informatorului să-i lase impresia obiectivului că-l admiră pentru anumite activități legionare desfășurate în trecut, să manifeste curiozitate față de unele acțiuni povestite de el, să continue să abordeze subiecte legate de literatură și, în special, de opere literare vechi, acestea constituind pasiunea lui „Ciobanu Gheorghe". Pentru a-l determina pe obiectiv să vorbească despre concepțiile sale ostile, ofițerul i-a recomandat informatorului să se lanseze mai mult în comentarea unor evenimente politice, fără a se deda însă la provocări.

La instruirea informatorului „Străteanu Nicolae" s-a ținut seama de posibilitățile concrete pe care le avea acesta de a continua să se apropie de „Ciobanu Gheorghe", precum și de necesitatea de a nu i se da sarcini identice cu cele ale informatorului „Rusu Emil".

Pentru a se cunoaște comportarea lui „Ciobanu Gheorghe" în cît mai multe împrejurări, ofițerul și-a propus să stabilească atitudinea obiectivului și la locul de muncă, folosind în acest scop pe informatorul „Asan Ali", care îi era coleg de serviciu.

Un alt element care s-a impus atenției ofițerilor din cadrul I.S.J. Constanța a fost legionarul „Murea Simion", deoarece acesta, în anul 1964, cu ocazia eliberării sale din detenție, a declarat că va rămîne legionar în orice situație, aceasta fiind convingerea lui intimă. Atitudinea avută a impus urmărirea lui cu multă atenție. Primele informații furnizate de rețea demonstrau că „Murea Simion" întreținea legături cu alți legionari foști condamnați și discuta cu ei chestiuni de doctrină legionară, precum și evenimentele politice interne și internaționale, pe care le interpreta în mod denaturat.

Pentru lămurirea problemelor apărute cu privire la poziţia lui „Murea Simion“, s-a impus luarea de măsuri informative în mod operativ.

In primul rînd s-a căutat un informator capabil să pătrundă în intimitatea obiectivului şi să-l determine să-i facă confidenţe. Analizîndu-se informatorii existenţi în reţea, s-a stabilit că „Stavru“, legionar, fost condamnat, a stat un timp în aceeaşi celulă cu „Murea Simion“ şi s-au înţeles bine. Avînd o condamnare mai mică, informatorul se eliberase din detenţie cu cîţiva ani înaintea lui „Murea Simion“. Corespunzînd scopului propus, „Stavru“ a fost instruit să-l întîlnească pe cel urmărit într-o împrejurare aparent cît mai naturală şi să-i spună că era încîntat de revedere. De asemenea, să-i lase impresia că ar fi dispus să continue prietenia stabilită în detenţie. Comportarea informatorului i-a plăcut celui în cauză şi, după cîteva întîlniri, l-a invitat în familie. Apreciindu-l ca om de încredere, „Murea Simion“ i-a destăinuit concepţiile legionare de care era încă stăpînit şi la care nu voia să renunţe.

Cu prilejul uneia din vizitele pe care i le-a făcut lui „Murea Simion“, informatorul a găsit acasă la acesta pe „Marin Constantin“ şi pe „Ciobanu Gheorghe“. Intrucît au servit şi vin, au toastat astfel : „Murea Simion“ pentru Horia Sima, „Ciobanu Gheorghe“ pentru Constantin Papanace, iar „Marin Constantin“ pentru „biruinţa legionară“. Toasturile au fost urmate de imputaţii reciproce pentru că nici unul n-a vrut să renunţe la preferatul său la şefia organizaţiei legionare.

Fanatismul legionar de care era stăpînit „Murea Simion“, precum şi sinceritatea informatorului „Stavru“ au fost verificate şi confirmate şi cu ajutorul mijloacelor speciale.

De menţionat că despre „Marin Constantin“, participant la întîlnirea de la domiciliul lui „Murea Simion“, s-a stabilit, cu ajutorul reţelei din comuna unde domicilia, că era un element pretabil în orice moment să comită infracţiuni contra securităţii statului. Astfel, informatorul „Florescu Vasile“ din comuna respectivă a semnalat că acesta i-a confiat în

mai multe rînduri că, din emisiunile audiate la posturile de radio imperialiste, a înțeles că orînduirea noastră socialistă ar urma să fie înlocuită, iar pămîntul împărțit la țărani. De aceea — zicea el în luna mai 1967 — „biruința legionară ar fi mai aproape ca oricînd“ și, pentru ca „momentul biruinței“ să-i găsească pregătiți pe legionari, aceștia ar trebui „să se regrupeze“.

Atitudinea unor legionari de a se menține pe poziții ostile, semnalată la majoritatea celor urmăriți în acest caz, precum și afirmațiile lui „Marin Constantin“, în sensul că legionarii ar trebui să se regrupeze, au determinat pe ofițerii din cadrul I.S.J. Constanța să organizeze mai bine munca cu rețeaua și în ce privește urmărirea informativă a altor legionari atît din orașele județului cît și din mediul rural. Din urmărirea acestora nu au rezultat însă date care să ateste că elementele în cauză ar desfășura activitate legionară organizată.

In cazul respectiv, munca cu rețeaua informativă a avut însă și unele scăderi.

Astfel, s-au dat unor informatori sarcini neindicate, care puteau atrage desconspirarea lor, deși era posibilă rezolvarea mai ușoară prin alte mijloace. De asemenea, instructajul făcut unor informatori a fost necorespunzător și putea duce, în aceeași măsură, la desconspirarea acestora.

De exemplu, informatorului „Marcu Vasile“, preot, care a furnizat date importante despre comportarea unor legionari, i s-a cerut să întrebe pe alți preoți cu care se afla în relații bune dacă bisericile unde funcționau ei erau frecventate de foști condamnați, și, în caz afirmativ, să le stabilească identitatea. Ofițerul a justificat această măsură susținînd că va identifica bisericile frecventate de „Enache Tudor“, precum și elementele cu care se întîlnea în incinta lor. Este lesne de înțeles că, în oricît de bune relații s-ar fi aflat „Marcu Vasile“ cu preoții respectivi, unii și-ar fi putut pune și întrebarea dacă nu cumva este informator al organelor de securitate. Deși nu sînt semnalări că informatorul s-ar fi desconspirat, este evident că această sarcină putea fi rezolvată mai

simplu, fără riscuri pentru informator, prin folosirea altor mijloace ale muncii de securitate (de exemplu, filajul).

b) **In urmărirea informativă a elementelor legionare din Constanța au fost folosite în mod eficient și sursele speciale.**

Ofițerii din cadrul I.S.J. Constanța care au lucrat în acest caz au manifestat continuu preocupare pentru stabilirea condițiilor și posibilităților de a fi folosite mijloacele speciale. In consecință, lucrările de acest gen au fost executate în bune condițiuni. Prin ele s-au putut obține date importante referitoare la persoanele care prezentau interes pentru organele de securitate.

Atenția ce a fost acordată de către ofițerii din I.S.J. Constanța folosirii mijloacelor speciale în acest caz rezultă și din faptul că au fost lucrate și cu ajutorul unor asemenea surse de informare mai ales persoanele care polarizau în jurul lor alți legionari. Prin acestea s-au putut verifica informațiile obținute de rețea, precum și sinceritatea informatorilor și s-au stabilit fapte care n-au fost confiate de cei urmăriți nici unui informator.

In legătură cu instalarea și folosirea mijloacelor speciale o atenție deosebită trebuie acordată, după cum se știe, legendelor prin aplicarea cărora să se asigure condiții optime de lucru echipelor ce execută instalarea surselor respective. In cazul prezentat, această cerință a muncii nu a fost respectată în întregime. De exemplu, din cauza unei legende necorespunzătoare, întocmită în grabă și analizată insuficient, a existat riscul de a fi compromisă o asemenea lucrare cu prilejul efectuării ei la domiciliul lui „Ionescu Alecu".

Astfel, după instalare, s-au obținut date certe din care rezulta că obiectivul și fratele său bănuiau că sînt urmăriți cu ajutorul mijloacelor speciale. Pentru a ajunge la formularea acestei suspiciuni, ei au analizat atent și critic următoarele măsuri luate de organele noastre : faptul că toți membrii familiei au fost invitați în aceeași zi și aproape la aceeași oră la diferite organe ; obiectivului, care a fost invitat la Oficiul pentru repartizarea forțelor de muncă, i s-a acordat o

atenție prea mare, contrar modului cum fusese tratat pînă atunci, fiind condus cu un autoturism, în aceeași zi, la mai multe întreprinderi și instituții în vederea plasării sale în serviciu (față de această situație, cel în cauză a afirmat că la mijloc trebuie să fie „mîna securității") ; „Ionescu Alecu" și fratele său n-au putut să înțeleagă de ce organele oficiului P.T.T.R., avînd de instalat un fir telefonic, au trebuit să facă aceasta trecîndu-l prin domiciliul obiectivului și încă într-o zi cînd nu era nimeni acasă ; obiectivul a afirmat că cel care a discutat cu el la forțele de muncă a venit și la soția lui și a chemat-o la miliție.

Ca urmare, această sursă n-a mai putut da randamentul scontat și a fost scoasă mai înainte ca eforturile depuse pentru instalarea ei să fi fost justificate de rezultate.

c) **Filajul a fost folosit cu bune rezultate** pentru urmărirea unora dintre elementele legionare din Constanța.

Aproape toate persoanele care au făcut obiectul urmăririi informative în acest caz au fost filate periodic. Prin folosirea filajului au putut fi identificate diferite legături ale celor în cauză, în special elementele legionare cu care activaseră anterior. De asemenea, prin filaj au fost verificate semnalările unor informatori referitoare la existența legăturilor dintre legionari și, prin acestea, a fost verificată și sinceritatea informatorilor care au făcut semnalările respective.

d) **Investigația a fost folosită în numeroase cazuri** pentru a stabili date despre persoanele apărute ca legături ale elementelor urmărite, condițiile în care locuiau cei urmăriți, relațiile pe care le aveau cu vecinii, comportarea celor în cauză la domiciliile lor etc.

Prin buna organizare a urmăririi informative a legionarilor foști condamnați și folosirea judicioasă a mijloacelor muncii de securitate s-au obținut date verificate privind comportarea și activitățile desfășurate de elementele eliberate din detenție, stabilite cu domiciliul în Constanța.

In ansamblu, informaţiile obţinute arătau că elementele respective, imediat după eliberarea din detenţie, au fost preocupate în special să-şi găsească servicii corespunzătoare şi să-şi rezolve problemele familiale.

Ulterior s-au obţinut numeroase materiale informative care ilustrau că legionarii „Ionescu Alecu", „Cristea Dumitru", „Enache Tudor" şi „Tîmpănaru Sanda" se întîlneau frecvent la biserică, sub acoperirea participării la slujbe religioase, iar la terminarea acestora se deplasau, de regulă, pe faleza mării, unde, plimbîndu-se cîte doi sau trei, făceau aprecieri asupra fidelităţii lor faţă de organizaţia legionară, îşi comunicau reciproc datele pe care le aflau despre schimbările intervenite în viaţa unor legionari, îşi împărtăşeau bănuielile asupra celor suspectaţi ca fiind informatori ai securităţii, pentru a-i înlătura din mijlocul lor etc.

Unele evenimente politice erau interpretate de către aceste elemente ca fiind momente ce ar determina sau apropia schimbarea orînduirii noastre socialiste şi distrugerea comunismului. După asemenea comentarii manifestau speranţa că viitorul ar aparţine organizaţiei legionare.

Legionarii menţionaţi mai sus apreciau întîlnirile de la biserică şi de pe faleză ca ocazii bune pentru comunicarea concepţiilor lor, fără riscul de a fi suspectaţi. De exemplu, informatorul „Adrian Barbu" a semnalat că, fiind împreună cu „Cristea Dumitru" pe faleză, au fost acostaţi de „Ionescu Alecu", care le-a spus că i-a căutat pentru a se sfătui împreună asupra ultimelor evenimente politice ce îi interesau pe toţi. In discuţii a susţinut că existenţa anumitor disensiuni între unele state socialiste ar determina — pentru întărirea securităţii statului român — efectuarea de arestări masive din rîndul legionarilor.

Aceleaşi elemente au fost semnalate de informatori şi prin mijloacele speciale folosite că s-au întîlnit o dată, acasă la „Tîmpănaru Sanda", în anul 1968, cu prilejul aniversării zilei sale de naştere, iar în alte ocazii, sub forma unor vizite izolate, familiale, la domiciliile lui „Ionescu Alecu", „Cristea Dumitru" şi „Murea Simion".

In aceste ocazii, cei menționați făceau apologia activităților legionare pe care le desfășuraseră, se încurajau unii pe alții pentru a se menține pe poziție legionară, ascultau și comentau știrile calomnioase transmise la posturile de radio capitaliste și interpretau de pe poziții ostile evenimentele politice interne și internaționale.

De asemenea, au existat semnalări că legionarii își acordau sprijin reciproc în obținerea de avantaje materiale sau în satisfacerea unor nevoi. Astfel, „Ștefănică Vasile" a fost ajutat de unul dintre legionarii din anturaj să obțină serviciu, iar „Tîmpănaru Sanda" i-a recomandat aceluiași element mai mulți elevi pentru a-i medita și a avea astfel posibilitatea să obțină cîștiguri suplimentare.

Unii dintre acești legionari au fost semnalați că au manifestat o preocupare mai mare pentru asigurarea continuității concepțiilor fostei organizații prin studierea de lucrări vechi cu conținut legionar și scrierea de memorii și poezii cu privire la activitatea legionarilor desfășurată în timpul detenției. Astfel, dintr-o semnalare a informatorului „Rusu Emil" referitoare la discuțiile purtate cu legionarul „Ciobanu Gheorghe" în anul 1966 a rezultat că legionarii din Constanța ar manifesta preocupări pentru îndoctrinarea lor prin citirea unor scrieri legionare vechi, depozitate la legionarul „Nica Ion" și ținute la dispoziția celor ce doreau să le studieze.

Prin mijloace speciale s-a obținut informația că „Murea Simion" a fost instigat de „Ionescu Alecu" să scrie poeziile cu conținut legionar memorate în timpul detenției, pentru a nu fi uitate.

Cu preocupări asemănătoare, în sensul scrierii de poezii, a fost semnalat și „Ștefănică Vasile".

Intrucît informațiile referitoare la scrierea de poezii nu indicau și faptul dacă „Murea Simion" și „Ștefănică Vasile" au trecut la realizarea unor asemenea scrieri și nici nu existau alte posibilități de verificare, la începutul anului 1969 s-au efectuat percheziții secrete la domiciliile lor. Intrucît rezultatul a fost negativ, s-a ajuns la concluzia că, pînă la acea

dată, încă nu trecuseră la realizarea acestor lucrări (fapt confirmat ulterior în cursul urmăririi penale, cînd elementele vizate au făcut personal declarații în acest sens).

Cu toate rezultatele bune obținute, în stabilirea și realizarea măsurilor de urmărire informativă au existat și unele scăderi.

Au fost astfel cazuri cînd anumite informații, deși semnalau fapte importante, nu au fost verificate operativ pentru a se stabili dacă erau reale și a se putea lua cele mai potrivite măsuri față de conținutul semnalărilor.

Astfel, despre legionarii „Ciobanu Gheorghe" și „Cristea Dumitru" s-au mai obținut informații potrivit cărora fiecare dintre aceste elemente ar fi stabilit legături cu legionari fugiți din țară și stabiliți în Occident. In acest sens, în toamna anului 1965, informatorul „Rusu Emil", semnalînd o discuție purtată cu „Ciobanu Gheorghe", a arătat că acesta s-ar fi întîlnit în București cu un fost coleg, în prezent aflat în străinătate, care i-ar fi relatat multe probleme referitoare la situația românilor macedoneni aflați în Occident.

In legătură cu „Cristea Dumitru" s-a primit cîte o notă informativă de la doi informatori („Dumitriu Dan" și „Asan Ali") în care aceștia relatau de fapt o singură împrejurare, povestită fiecăruia în parte de către obiectiv. In aceste note, datînd din luna septembrie 1967, se afirma că elementul urmărit s-ar fi întîlnit, întîmplător, în cursul lunii anterioare, la Mamaia, pe plajă, cu un anume „Săndulescu Marin", legionar, originar din Constanța, fugit din țară în anul 1948 și stabilit ulterior în Franța, care i-ar fi transmis vești despre situația unor legionari aflați în străinătate.

Deși informațiile erau generale și prezentate simplist, ele nu au fost adîncite și verificate, așa cum era necesar. Nu s-a verificat nici cel puțin dacă „Săndulescu Marin" a fost sau nu la Mamaia.

Intrucît la sfîrșitul anului 1968 se contura pericolul ca legăturile existente între legionarii din orașul și județul Constanța ce erau urmăriți să capete un caracter organizat, toate dosarele informative privind elementele respective au fost

analizate de un colectiv format din cadre de conducere de la I.S.J. Constanța, ofițerii care au lucrat informativ problema și ofițeri din Direcția de informații interne și Direcția de cercetări penale.

Dată fiind legătura strînsă existentă între toate elementele legionare menționate mai sus, ce erau urmărite în mod individual, s-a hotărît cumularea tuturor acestor cazuri într-o singură acțiune, intitulată „Tomis".

In baza analizei făcute s-a ajuns la concluzia că era necesar să se ia măsuri eficiente pentru a se preveni și anihila încercările legionarilor din acțiunea „Tomis" de a unelti contra securității statului nostru.

Pentru realizarea acestui scop, s-a întocmit un plan de acțiune, în care s-au prevăzut cele mai corespunzătoare măsuri, ținîndu-se seama de activitatea desfășurată și materialele existente cu privire la fiecare legionar urmărit informativ.

Planul cuprindea, în principal, măsuri referitoare la :

— începerea și desfășurarea urmăririi penale împotriva a trei dintre legionarii urmăriți informativ despre care existau date că ar fi săvîrșit fapte contra securității statului și era necesar să se obțină dovezi în vederea trimiterii lor în judecată ;

— găsirea și ridicarea materialelor cu conținut legionar despre care se dețineau date că ar fi fost depozitate la domiciliul legionarului „Nica Ion" ;

— destrămarea anturajului format și producerea de disensiuni între legionarii din acțiunea „Tomis".

Acest plan a fost supus aprobării conducerii Consiliului Securității Statului, după care, începînd din luna martie 1969, s-a trecut la punerea lui în aplicare.

TREZIRE LA REALITATE

Planul de acțiune supus aprobării conducerii Consiliului Securității Statului cuprindea, sintetizat, o serie de măsuri concrete, analizate și stabilite pentru fiecare dintre elementele lucrate în cazul „Tomis".

De exemplu, în privința legionarului „Marin Constantin" urmărirea penală trebuia desfășurată pe linia obținerii de mijloace de probă referitoare la săvîrșirea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

In acest sens, planul cuprindea măsura ascultării ca martori, în primul rînd, a trei persoane care cunoșteau mai multe împrejurări cînd învinuitul avusese manifestări ostile la adresa orînduirii noastre. S-a preconizat ca, ulterior ascultării acestora, să se treacă la ascultarea și a învinuitului „Marin Constantin" asupra împrejurărilor ce vor fi relatate de martorii menționați, precum și a legăturilor de natură legionară avute de el cu „Murea Simion" și „Ciobanu Gheorghe".

Pe baza declarațiilor lui „Marin Constantin" s-a prevăzut ascultarea, în continuare, a legionarilor „Ciobanu Gheorghe" și „Murea Simion". Intrucît despre „Ciobanu Gheorghe" existau date, așa cum s-a mai arătat, că avea acces la cărțile și materialele cu conținut legionar existente la domiciliul legionarului „Nica Ion" — ceea ce presupunea posibilitatea ca el să fi luat cu îm-

prumut și acasă asemenea materiale — și pentru a se preveni eventuala lor distrugere, s-a prevăzut ca aducerea lui „Marin Constantin“ și a lui „Ciobanu Gheorghe“ la inspectoratul de securitate să se facă legendat. Pentru eventualitatea cînd aceștia ar fi declarat despre existența unor materiale cu conținut legionar, o echipă de ofițeri era pregătită să obțină imediat autorizația și să efectueze percheziția domiciliară acolo unde s-ar fi ivit cazul.

Planul prevedea, de asemenea, completarea mijloacelor de probă prin ascultarea în continuare a altor martori care aveau cunoștință despre activitatea și comportarea lui „Marin Constantin“.

Prin folosirea mijloacelor speciale în urmărirea lui „Murea Simion“ și a lui „Ciobanu Gheorghe“ s-a urmărit, printre altele, obținerea de noi date referitoare la comportarea elementelor ascultate după plecarea lor de la sediul securității (ascultarea lor urma să se facă în stare de libertate), precum și la existența și obținerea altor mijloace de probă.

In același scop s-au mai prevăzut punerea în filaj a elementelor invitate și ascultate ca învinuiți la sediul inspectoratului de securitate, precum și intensificarea în perioada respectivă a contactelor cu rețeaua informativă.

Planul cuprindea, de asemenea, o riguroasă repartizare a sarcinilor ce reveneau ofițerilor antrenați la realizarea măsurilor preconizate.

In mod asemănător s-au prevăzut măsuri pentru toți legionarii urmăriți în cadrul acțiunii „Tomis“, ținîndu-se, bineînțeles, seama de întinderea și complexitatea problemelor ridicate de fiecare caz în parte. Era vorba însă de măsuri concrete în sensul documentării și clarificării situației lor din punctul de vedere al faptelor și comportării.

Totodată, în plan era prevăzut să se realizeze destrămarea anturajului legionarilor respectivi prin măsuri de arestare, avertizare, compromitere, izolare, crearea unei atmosfere de suspicionare reciprocă și cultivarea sentimentelor de teamă față de consecințele penale ce le-ar putea suporta dacă faptele ar căpăta caracter organizat și ar constitui încălcări ale

legilor noastre. Pe această linie s-a avut în vedere și măsura recrutării ca informatori a elementelor pretabile dintre legionarii ce compuneau anturajul respectiv.

Cu multă atenție au fost analizate și propuse măsuri de acoperire a informatorilor folosiți la urmărirea legionarilor din acțiune. In acest scop s-au preconizat exploatarea conținutului mijloacelor de probă obținute în cauză (procese-verbale de ascultare a martorilor și învinuiților, mijloace materiale de probă, procese-verbale de confruntare etc.), precum și, la nevoie, ascultarea ca martori a acelora dintre informatori care ar fi fost arătați expres în diverse declarații și nu ar fi putut fi acoperiți, în acel moment, în alt mod.

Trecîndu-se la aplicarea măsurilor preconizate în planul menționat, s-a început urmărirea penală împotriva legionarilor „Ionescu Alecu", „Panduru Ilie" și „Marin Constantin" despre care existau date că faptele lor constituiau infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută de art. 166 C. pen.

Pentru probarea activității infracționale a acestor legionari au fost ascultați ca martori legionarii „Tîmpănaru Sanda", „Barbu Ion", „Ștefănică Vasile", „Neagu Anton", „Murea Simion" și alții.

Din declarațiile unor martori ascultați în cauză a rezultat că „Ionescu Alecu", „Panduru Ilie" și „Marin Constantin" au proferat, în adevăr, diferite expresii calomnioase la adresa orînduirii noastre socialiste și au făcut apologia activității desfășurate de legionari, dar aceste manifestări au avut loc, cu totul sporadic, numai între legionari, ele avînd la bază deseori nemulțumiri de ordin personal.

Analiza acestor mijloace de probă atrage atenția asupra faptului că au făcut declarații în sensul de mai sus un martor pentru „Ionescu Alecu" (și acesta fusese informator, cu care se încetase legătura din cauza lipsei de interes în realizarea sarcinilor informative pe care le primea) și cîte doi martori pentru învinuiții „Panduru Ilie" și „Marin Constantin". Totodată, aceste declarații cuprindeau afirmații echivoce și păreri sau concluzii personale, nesusținute suficient cu îm-

prejurări de fapt. Cei mai mulți dintre martorii ascultați, deși făceau parte din anturajul învinuiților, n-au arătat ca aceștia să fi săvîrșit fapte cu caracter penal.

In consecință, asupra lui „Panduru Ilie“ și „Marin Constantin“ s-a luat măsura avertizării. Cu acest prilej, ei au recunoscut că uneori au avut manifestări necontrolate suficient, defavorabile orînduirii noastre socialiste și s-au angajat ca în viitor să nu mai comită astfel de fapte.

Date fiind poziția pe care „Ionescu Alecu“ o avea în cadrul grupării legionare din Constanța și atitudinea refractară ce a avut-o la început, ascultarea lui a durat mai mult timp, el fiind invitat de cîteva ori în acest scop la sediul inspectoratului de securitate.

Ofițerul de cercetare penală care se ocupa de rezolvarea cazului respectiv a pregătit minuțios fiecare ascultare a lui „Ionescu Alecu“. In acest sens, el a restudiat de fiecare dată cu multă atenție notele informative referitoare la comportarea învinuitului, declarațiile martorilor ascultați în cauza sa, materialele obținute prin măsurile speciale, rezultatele controlului scrierilor ascunse și ale filajului, pentru a selecționa și apoi a stabili ordinea în care să fie folosite datele informative și de urmărire penală privitoare la învinuit. Prin exploatarea acestor materiale în timpul ascultării lui „Ionescu Alecu“, se urmărea obținerea de noi indicii sau mijloace de probă și se preconiza să se conspire rețeaua noastră informativă, creîndu-i-se impresia că alte persoane decît cele reale ar fi informatorii securității.

Invitarea la securitate a fost prevăzută să aibă loc într-o perioadă cînd acesta se manifesta mai sigur de sine, afirmînd față de legăturile lui că n-ar fi frămîntat de cercetările ce se făceau în jurul persoanei sale (se cunoștea că, în realitate, „Ionescu Alecu“ era fricos).

Recalcitrant la înmînarea citației, precum și în timpul primelor discuții purtate cu el la sediul securității, „Ionescu Alecu“ a cerut să fie arestat și a refuzat să dea declarații scrise. A mai cerut să fie citat la întreprindere, astfel încît procedura citării să fie îndeplinită prin biroul personal.

După ce a fost citat în acest mod a protestat că i s-a creat astfel o „atmosferă" grea la locul de muncă, motiv pentru care este hotărît să nu se mai prezinte la chemarea organelor de securitate. Cînd i s-a precizat însă că, în caz de neprezentare la data fixată, se va emite mandat de aducere (și i s-a explicat în ce consta aceasta) a promis că va veni atunci cînd va fi chemat.

Inițial a refuzat să dea vreo declarație și, negînd că s-ar fi întîlnit cu alți legionari foști condamnați cu care să fi discutat probleme legionare, a respins învinuirea ce i s-a adus.

Ulterior, a declarat unele fapte infracționale comise înainte de grațierea sa, în anul 1964. Date fiind activitatea trecută și fanatismul lui legionar, „Ionescu Alecu" a negat însă că s-ar fi întîlnit după eliberarea din detenție cu alți legionari și că ar fi discutat cu aceștia probleme legionare.

In continuare, tot cu prilejul ascultării sale, exploatîndu-se în mod judicios atît declarațiile legionarului „Barbu Ion", ascultat ca martor, cît și materialele obținute cu ajutorul mijloacelor speciale, din care rezulta că „Ionescu Alecu" se menținea pe poziție legionară, învinuitul a recunoscut că, într-adevăr, s-a întîlnit „ocazional" cu unii legionari, dar a negat discuțiile pe teme legionare pe care le-a purtat împreună cu aceștia.

Intrucît se urmărea și compromiterea lui „Barbu Ion" față de ceilalți legionari din grupare, în timpul ascultării lui „Ionescu Alecu" i s-au citat pasaje din declarațiile acestuia privind modul, locul și elementele legionare cu care s-a întîlnit, aspecte pe care, de altfel, cel ascultat le recunoștea. In continuare, s-a trecut la exploatarea acelor aspecte din declarațiile lui „Barbu Ion" care priveau discuțiile ce se purtau în cadrul întîlnirilor avute cu legionarii din anturajul său.

După ce a plecat de la sediul organelor de securitate, fiind curios să știe în detaliu ce declarase „Barbu Ion" despre persoana lui, „Ionescu Alecu" l-a căutat și, întîlnindu-l, l-a întrebat despre conținutul declarațiilor date de el organelor de securitate. „Barbu Ion" i-a confirmat că, într-adevăr, făcuse declarații referitoare la locurile și timpul cînd se întîlniseră,

dar l-a „asigurat“ că nu arătase nimic despre discuțiile purtate între ei. In această situație, „Ionescu Alecu“ i-a reproșat că declarațiile lui erau folosite împotriva sa.

La următoarea ascultare, insistîndu-se asupra declarațiilor date de „Barbu Ion“, „Ionescu Alecu“ era din ce în ce mai frămîntat, dar, întrucît nega în continuare anumite întîlniri și discuții, s-a trecut la exploatarea declarațiilor lui „Tîmpănaru Sanda“, în care erau arătate și alte întîlniri ale lui „Ionescu Alecu“ avute cu mai mulți legionari foști condamnați, ce avuseseră loc la biserică și la ea acasă (cu ocazia sărbătoririi zilei sale de naștere).

Deși „Ionescu Alecu“ a continuat să nege că a purtat discuții privind activitatea legionară, era evident tot mai îngrijorat. In acest sens a afirmat față de informatorul „Adrian Barbu“ : „sînt obosit, extenuat și nervos în urma cercetării la care sînt supus de o lună de zile... Inițial nu am întrevăzut adevăratul motiv al chemării mele, însă începe să se clarifice acest lucru...“.

Ulterior, „Ionescu Alecu“ a făcut declarații în care a recunoscut că nu renunțase la concepțiile sale legionare și că, în adevăr, se văzuse cu diferiți legionari la biserică sau prin oraș, dar susținea că nu au discutat nimic pe linia continuării activității legionare.

Pe măsură ce erau exploatate alte declarații, precum și informațiile privind discuțiile pe care „Ionescu Alecu“ le purtase în diferite ocazii cu legionarii foști condamnați, iar cercul persoanelor despre care era întrebat se mărea, neliniștea lui se accentua. In legătură cu aceasta i-a spus informatorului „Adrian Barbu“ că „era convins că va urma un proces, întrucît i se întocmea un dosar și se strîngeau dovezi pentru culpa de propagandă anticomunistă“. In plus, prin mijloace speciale s-a stabilit că își pregătea îmbrăcăminte groasă pentru o eventuală arestare și deținere a sa în penitenciar.

Cu ajutorul mijloacelor speciale s-a mai cunoscut că „Ionescu Alecu“ îl suspecta pe informatorul „Adrian Barbu“ și intenționa să-l verifice. Ca urmare, i-a relatat acestuia mersul cercetărilor și i-a cerut să-l informeze pe „Cristea Du-

mitru“ că, fiind întrebat şi despre comportarea lui, i-a luat apărarea, declarînd că „ar fi un tip gălăgios, repezit, dar în ultimă instanţă rezonabil“.

Intrucît informatorul nu ştia că „Ionescu Alecu“ voia să-l „verifice“, ofiţerul l-a instruit asupra problemelor pe care trebuia să le aducă la cunoştinţă lui „Cristea Dumitru“.

După circa o săptămînă, „Ionescu Alecu“, fiind împreună cu gazda lui, s-a întîlnit cu „Cristea Dumitru“ şi l-a întrebat dacă avea cunoştinţă despre evoluţia cercetării sale la securitate şi dacă, în acest sens, îi spusese ceva „Adrian Barbu“. Intrucît, conform instructajului, „Adrian Barbu“ îi comunicase lui „Cristea Dumitru“ discuţia avută cu „Ionescu Alecu“, acesta din urmă a manifestat în continuare încredere în el.

Pînă la adoptarea unei asemenea linii de conduită în final, foarte apreciată de „Ionescu Alecu“, informatorul a fost supus şi altor atente verificări din partea acestuia, situaţie de care s-a ţinut seama în instruirea lui „Adrian Barbu“, precum şi a celorlalţi informatori ce îl contactau pe elementul urmărit.

In continuarea ascultării celui în cauză, s-a hotărît folosirea declaraţiilor lui „Murea Simion“, din care reieşea că „Ionescu Alecu“ i-a indicat să reconstituie poeziile lui Radu Gyr, pe care le învăţase în detenţie, urmînd a i le prezenta şi lui (din mijloacele speciale se mai cunoştea că „Ionescu Alecu“ îl instigase pe „Murea Simion“ să-şi scrie şi memoriile sale din perioada detenţiei, aspect pe care acesta însă nu-l declarase).

„Ionescu Alecu“ a susţinut iniţial că nu a mai discutat cu nimeni despre poezii, literatură şi filozofie. Prezentîndu-i-se fragmente din declaraţiile lui „Murea Simion“, despre care el nu relatase nimic pînă la acea dată, a recunoscut că, într-adevăr, l-a întîlnit de mai multe ori pe „Murea Simion“ în cursul anilor 1969 şi 1970, dar susţinea că au discutat numai despre serviciu, familie şi starea sănătăţii. (De menţionat că „Murea Simion“ susţinuse că nu-l mai întîlnise pe „Ionescu Alecu“ în anii 1969 şi 1970.)

Analizîndu-se această neconcordanță între declarațiile lui „Murea Simion" și „Ionescu Alecu" și ținîndu-se seama de atmosfera creată în rîndul legionarilor cuprinși în acțiunea „Tomis", s-a trecut la pregătirea și realizarea confruntării acestora.

In cadrul confruntării, „Ionescu Alecu" a susținut că s-a întîlnit cu „Murea Simion" în mai multe rînduri, în cursul anilor 1969 și 1970, iar „Murea Simion" a declarat că „Ionescu Alecu" i-a indicat să reconstituie poeziile legionare ale lui Radu Gyr învățate de el în închisoare.

După această confruntare, „Ionescu Alecu" s-a arătat resemnat. Față de informatorii dirijați pe lîngă el a exprimat convingerea că sînt capete de acuzare împotriva sa, furnizate de „Barbu Ion", „Tîmpănaru Sanda", „Murea Simion" și „Ștefănică Vasile" și că, din cauza lor, va face probabil închisoare.

In ansamblul măsurilor preconizate în acțiunea „Tomis" a fost inclusă și invitarea lui „Cristea Dumitru" la sediul inspectoratului, pentru ca, prin exploatarea declarațiilor lui „Ionescu Alecu", să se realizeze scoaterea sa de sub influența acestuia din urmă.

Prezentîndu-i lui „Cristea Dumitru" un fragment din declarația lui „Ionescu Alecu", în care acesta îl caracteriza ca fiind un om neserios, în sensul că „umbla cu vorba de la unul la altul", „Cristea Dumitru" a reacționat brusc, afirmînd în final că nu va mai discuta niciodată cu cel în cauză.

Ulterior, față de informatorii „Nelu", „Căruntu" și „Adrian Barbu", legionarul „Cristea Dumitru" a afirmat că „Ionescu Alecu" este tipul omului redus, neserios și pervers, iar el nu vrea să mai aibă de-a face cu acesta.

Analizîndu-se materialele obținute din urmărirea penală privind pe „Ionescu Alecu", s-a stabilit însă că nu există mijloace de probă suficiente pentru punerea în mișcare a acțiunii penale și nu se întrezăreau încă posibilități reale în vederea probării faptelor sale și trimiterii lui în justiție. In această situație s-a hotărît scoaterea de sub urmărire penală, el fiind însă avertizat de către organele de securitate.

Totodată, s-a stabilit ca oportună și necesară și avertizarea lui „Murea Simion“ pe baza materialelor arătate mai sus.

După avertizare, „Ionescu Alecu“ întîlnindu-l pe informatorul „Anghel Ion“ a afirmat : „acum am un dosar la securitate cu capete de acuzare și oricînd pot fi deferit justiției, dar deocamdată am primit un ultimatum. Nu cred că urmăresc să mă facă informator, fiindcă n-aș accepta. Sînt într-o situație mai grea decît dacă aș fi pe banca acuzaților. La prima greșeală mă vor priva de libertate și în detenție voi sfîrși...“.

Fiind dirijat informatorul „Stavru“ pe lîngă „Murea Simion“ după avertizarea sa de organele de securitate, și acesta a avut o poziție asemănătoare, afirmînd : „puțin mi-a lipsit să nu fiu trimis în instanță. Trebuie să-mi văd de familie și serviciu...!“.

Intrucît din materialele informative rezulta că legionarul „Nica Ion“ păstra la domiciliu cărți și reviste cu conținut legionar, conform planului de acțiune, s-a obținut autorizația cuvenită, în baza căreia, efectuîndu-se percheziție domiciliară, a fost descoperit și ridicat un mare număr de publicații vechi, cu caracter legionar, printre care cărțile „Cranii de lemn“, „Căpitanul“, „Doctrina fascismului“, „Poeme de război“ (volum de poezii scrise de Radu Gyr) ; revistele „Sfarmă piatră“, „Porunca vremii“, „Vestitorii“ ; ziarele „Biruitorii“, „Legionarii“, „Pămîntul strămoșesc“ și altele.

In legătură cu aceste materiale, „Nica Ion“ a declarat că le-a folosit cînd era tînăr la formarea educației sale legionare, dar că personal nu le-a mai citit și nici nu le-a dat nimănui dintre prietenii și cunoscuții săi pentru a le citi. Elementele legionare din acțiunea „Tomis“ care puteau să aibă acces la aceste materiale spre a le citi, fiind ascultate în legătură cu faptul dacă „Nica Ion“ a difuzat lucrările respective, au susținut că nu au nici o cunoștință despre o asemenea activitate. In această situație, apreciindu-se și faptul că „Nica Ion“ este bătrîn (are 90 de ani) și bolnav, nu s-au luat

măsuri împotriva sa. Materialele ridicate de la el, reprezentînd literatură interzisă, au fost confiscate.

Măsurile inițiate și aplicate de către ofițerii din cadrul I.S.J. Constanța în scopul creării de disensiuni între legionarii lucrați în acțiunea „Tomis" au fost îngreuiate la început de atitudinea refractară a acestora față de invitația ce li se adresa de a relata cu sinceritate activitatea și comportarea lor și a legăturilor pe care le aveau. Marea majoritate a învinuiților și a martorilor au susținut că n-au mai activat pe linie legionară, că nu s-au mai întîlnit cu alți legionari și că au devenit loiali față de orînduirea noastră socialistă. In asemenea condiții era dificil de exploatat materialele informative existente, deoarece exista riscul desconspirării surselor de informare ale organelor de securitate.

Intrucît în rîndul legionarilor fanatici, așa cum este de altfel și cazul celor din acțiunea „Tomis", era cultivată impresia că cei care au făcut în fața autorităților declarații referitoare la activitatea și comportarea altor legionari trebuie să fie considerați „trădători", la fel ca și informatorii, s-a hotărît să se acționeze tocmai în direcția determinării lor să creadă că anumiți legionari ar fi informatori sau că, în timpul ascultării lor la securitate, ar fi „trădat interesele organizației legionare".

In această direcție au fost aplicate mai multe procedee. Unul dintre ele, frecvent întrebuințat, a constat în invitarea la aceeași oră a cîte 2—3 sau mai mulți legionari, pentru a fi ascultați ca martori ori ca învinuiți și lăsarea lor să aștepte pînă se prezentau toți, astfel încît să știe unul despre celălalt că fusese chemat la securitate.

Declarațiile făcute de respectivele persoane erau exploatate de la unul la altul prin aluzii sau, după caz, prin prezentarea de citate, urmărindu-se să se creeze impresia că faptele despre care erau întrebați fuseseră declarate de cei pe care i-au văzut, o dată cu ei, la securitate. Totodată, au fost exploatate în mod judicios declarațiile unor martori, chiar și atunci cînd erau vagi, și s-au folosit, alături de ele, de multe

ori cu succes, materialele obținute prin mijloacele muncii de securitate.

Cînd reușea încercarea de a se crea impresia celor ascultați că unul dintre legionarii din anturaj a declarat faptele cunoscute de securitate, aceasta era urmată de întreținerea unei atmosfere de neîncredere și suspiciune reciprocă.

Pentru crearea și întreținerea atmosferei de neîncredere între legionari s-a mai aplicat și procedeul următor : luîndu-se hotărîrea ca legionarul „Ștefănică Vasile“ să fie compromis față de legionarii din anturajul său, s-a folosit împrejurarea că acesta lucra în aceeași întreprindere cu legionarul „Neagu Anton“. Deoarece amîndoi urmau să fie ascultați de același ofițer, acesta a mers personal la întreprindere și l-a invitat pe „Ștefănică Vasile“ la sediul I.S.J. Constanța. Cînd i-a fost adresată invitația era de față și „Neagu Anton“. Ulterior, fiind și acesta invitat și ascultat ca martor, în timpul ascultării i s-au amintit fapte cunoscute de „Ștefănică Vasile“, pentru a i se crea impresia că despre acestea făcuse declarații și colegul său „Ștefănică Vasile“.

Cînd din analiza materialelor obținute s-a cunoscut că măsura respectivă a avut efectul scontat, s-a hotărît să se acționeze în direcția accentuării atmosferei de neîncredere și suspiciune. In acest sens, „Ștefănică Vasile“ și „Barbu Ion“ au fost contactați de către un ofițer de securitate care era cunoscut ca atare de mai mulți legionari, în locuri situate pe traseele frecventate de „Ionescu Alecu“, precum și de alte legături, urmărindu-se astfel să fie menținută și consolidată ideea că aceștia ar fi informatori ai securității.

In același scop, „Ștefănică Vasile“ a fost „contactat“ de mai multe ori la locul de muncă de către un ofițer, aparent în mod „discret“, dar astfel încît să fie văzuți împreună de către „Neagu Anton“. Măsura respectivă a reușit, iar aplicarea ei a contribuit la adîncirea atmosferei de suspiciune, neîncredere și izolare a legionarilor din anturaj.

Dovada a fost furnizată de informatorul „Anghel Ion“, care a relatat că, întîlnindu-se cu legionarul „Neagu Anton“, acesta i-a spus că, fiind chemat în cîteva rînduri la securitate,

l-a văzut acolo şi pe „Ştefănică Vasile", ceea ce-l face să creadă că este informatorul securităţii. Pentru acest motiv, cînd l-a întîlnit s-a ferit să discute cu el şi l-a ocolit. Aceeaşi impresie a împărtăşit-o ulterior şi informatorului „Căruntu".

Ofiţerii de securitate care au lucrat cazul „Tomis" au manifestat preocupare pentru adîncirea atmosferei de suspiciune, deoarece aceasta constituia şi o posibilitate de acoperire a surselor noastre de informare, în special a reţelei informative. Este evident că, întreţinînd impresia că anumite persoane erau informatorii securităţii, prin aceasta, implicit, se abătea atenţia de la acei care erau în realitate.

De altfel, după cum s-a mai arătat, acoperirea reţelei informative a stat permanent în atenţia ofiţerilor respectivi din cadrul I.S.J. Constanţa.

Pentru aceasta s-a procedat astfel : cu ocazia ascultării învinuiţilor şi a martorilor au fost exploatate numai acele materiale care conţineau date şi împrejurări cunoscute de mai multe persoane.

Tot în scopul conspirării reţelei informative, au fost invitaţi la sediul organelor de securitate unii informatori despre care cei ascultaţi ca martori sau învinuiţi declaraseră că au cunoştinţă despre unele fapte. Aceste întîlniri cu informatorii au fost folosite pentru instruirea lor asupra discuţiilor ce urmau să le poarte cu elementele urmărite, în cazul cînd li s-ar fi cerut explicaţii.

In acest sens, informatorul „Anghel Ion" a fost instruit să „destăinuie" lui „Ionescu Alecu" şi „Barbu Ion" că ar fi fost întrebat despre discuţiile pe care le-a purtat cu aceştia, întrucît „Ştefănică Vasile" ar fi declarat că se întîlnea frecvent cu ei şi că ar fi vorbit despre comportarea unor legionari. I s-a mai indicat informatorului să arate că el n-a avut ce declara, întrucît n-ar fi cunoscut că „Ionescu Alecu" a desfăşurat activitate potrivnică orînduirii noastre socialiste, iar faptul că se întîlnea cu acesta, precum şi cu „Barbu Ion" era o chestiune care îl privea personal.

De asemenea, informatorul „Adrian Barbu", despre care făcuseră declaraţii „Tîmpănaru Sanda" şi „Neagu Anton", a

fost și el invitat, în același scop, la sediul I.S.J. Constanța. Acestui informator i s-a indicat să le explice, în cazul cînd i se va cere, că, fiind chemat la securitate, a fost întrebat despre discuțiile purtate cu aceștia, precum și cu „Ionescu Alecu“ și el ar fi declarat că într-adevăr se întîlnise cu ei, dar purtaseră numai discuții pe teme de literatură și filozofie și nu despre chestiuni care să prezinte pericol social. S-a recomandat informatorului să aibă aceeași poziție și față de „Ionescu Alecu“.

Urmărindu-se reacția legionarilor cuprinși în acțiunea „Tomis“, ca urmare a acestor măsuri, s-au obținut materiale din care a rezultat că aceștia nu s-au mai întîlnit așa cum făceau anterior și că se izolau unul de altul, manifestînd teama de a nu fi arestați. Cei mai mulți dintre ei au apreciat că securitatea le cunoaște toate mișcările.

Astfel, legionarul „Sandu Ilie“, întîlnindu-l pe informatorul „Adrian Barbu“, a afirmat următoarele : „Cu «Neagu Anton» se petrece ceva neobișnuit, este foarte rece cu mine și se manifestă chiar ostil... Despre politică, personal nu mă mai interesează nimic, întrucît se pare că lucrurile se încurcă“. Același legionar, referindu-se la „Tîmpănaru Sanda“, a afirmat că de cînd a fost chemată la securitate „a devenit foarte fricoasă“, deși o cunoștea ca „fiind hotărîtă în acțiunile ei“.

După invitarea numitei „Tîmpănaru Sanda“ la sediul organelor de securitate, sora acesteia, manifestînd îngrijorare pentru viitorul ei, i-a atras atenția în mai multe rînduri să întrerupă relațiile cu foștii legionari.

Din semnalările rețelei a mai reieșit că atît „Marin Constantin“ cît și „Panduru Ilie“, avertizați de organele de securitate, s-au izolat de ceilalți, primul renunțînd și la găzduirea ce i-o oferea „Murea Simion“.

Ofițerii care au lucrat în cazul „Tomis“, folosind intens mijloacele muncii de securitate, au cunoscut la timp reacția elementelor cuprinse în această acțiune și, ca atare, au reușit să stabilească cele mai potrivite măsuri care să ducă la alimentarea disensiunilor create între legionari, la izolarea și

compromiterea celor capabili să inițieze și să desfășoare acțiuni dușmănoase contra statului.

Semnificative în această privință sînt și următoarele situații : „Sandu Ilie“ s-a transferat cu serviciul la un șantier de pe raza județului Tulcea, unde a fost semnalat că a adoptat o poziție rezervată. De asemenea, „Barbu Ion“ și „Tîmpănaru Sanda“ au făcut frecvent afirmații că nu doresc să mai vadă pe nimeni dintre prietenii lor — foști legionari — deoarece le-ar putea îngreuia situația „tocmai la bătrînețe, cînd trebuie să ducă o viață liniștită“. „Ionescu Alecu“ a fost semnalat prin mijloacele speciale și verificat prin filaj că, pentru a evita întîlnirile cu legionarii, a hotărît să-și schimbe traseul pe care obișnuia să facă plimbările duminicale.

Aceleași tendințe de izolare s-au înregistrat la „Barbu Ion“, „Murea Simion“, „Neagu Anton“ și „Ciobanu Gheorghe“.

Și „Enache Tudor“ și-a schimbat atitudinea după ce a fost chemat la securitate.

„Sînt satisfăcut — îi mărturisea el unui informator — că eu nu am participat la întîlnirile ce au avut loc la domiciliul lui „Tîmpănaru Sanda“, deoarece acestea ar putea fi interpretate ca activitate. In viitor voi continua să duc aceeași viață de familie și voi ocoli orice lucru care mi-ar putea complica viața. Mi-am întemeiat un cămin și îmi este greu să iau de la început o viață chinuită : anchete, eventual procese etc.“.

Folosindu-se deruta și starea de spirit creată în rîndul legionarilor din Constanța, s-a trecut la studierea și contactarea unora dintre ei în vederea atragerii la colaborare.

Doi dintre informatorii nou recrutați s-au dovedit a avea multiple posibilități de informare pe lîngă legionarii selecționați în baza de lucru și urmăriți în cadrul supravegherii informative generale sau prin dosare de urmărire informativă specială.

Analizîndu-se acțiunea „Tomis“ prin prisma rezultatelor obținute, s-a stabilit că scopul urmărit prin inițierea complexului de măsuri informative și de urmărire penală a fost realizat în întregime.

★

Activitatea legionarilor din cazul „Tomis" demonstrează că legionarii continuă să mențină legături între ei, prin contacte individuale sau în grupuri mici, realizate sub acoperiri ca : participarea la slujbe religioase, onomastici, plimbări în locuri publice. In aceste ocazii, legionarii comentează în mod ostil evenimentele politice interne și internaționale, nutrind speranța că se va ajunge la schimbarea orînduirii socialiste din țara noastră.

Posedînd informații valoroase, verificate, ofițerii ce au lucrat în cazul „Tomis" au putut lua variate măsuri prin care s-a prevenit comiterea de infracțiuni, destrămîndu-se anturaje și legături ce puteau să capete caracter complotist. Prevenirea a fost posibilă prin faptul că unii legionari și-au încetat complet activitatea în timp ce alții, în special foștii conducători, au fost compromiși și izolați de elementele cu care întrețineau legături.

Ofițerii care au acționat în cazul „Tomis" au studiat temeinic situația informativă și au aplicat, de la caz la caz, cele mai adecvate măsuri ca : cercetarea în stare de libertate a unora dintre legionari, după ce s-a început urmărirea penală împotriva lor ; chemarea la sediul organelor de securitate și ascultarea ca martori a unora dintre legionarii urmăriți, care se aflau sub influența altora ; folosirea rețelei informative pentru lansarea versiunii că securitatea le cunoaște faptele.

Pe baza rezultatelor obținute se poate aprecia că măsurile luate de I.S.J. Constanța pe linia destrămării anturajului de elemente legionare active s-au dovedit a fi eficace și utile. Constatînd că erau urmărite și li se cunoștea activitatea, elementele în cauză, chiar dacă și-au păstrat concepțiile, au renunțat la legăturile cu alți legionari și la difuzarea în rîndul acestora a unor concepții și intenții ostile.

Rezultatele obținute în cazul „Tomis" se datoresc folosirii judicioase a mijloacelor muncii de securitate, îndeosebi a rețelei informative, precum și a mijloacelor speciale.

Majoritatea informatorilor folosiți au avut calitățile necesare realizării scopurilor propuse și, în același timp, au beneficiat de instructaje corespunzătoare din partea ofițerilor cu care au lucrat.

In munca cu rețeaua s-a acordat în permanență o grijă deosebită verificării loialității informatorilor și obiectivității cu care au semnalat faptele legionarilor urmăriți. Acționîndu-se bine pe această linie, nu au fost înregistrate deconspirări sau cazuri de informatori fățarnici. Pentru verificarea sincerității informatorilor, precum și a activității desfășurate de legionarii urmăriți informativ, foarte utile s-au dovedit a fi mijloacele speciale.

Așa după cum rezultă și din cazul analizat, este necesar să se acorde o atenție deosebită urmăririi elementelor pretabile să desfășoare acțiuni contra securității statului și aplicării celor mai eficiente măsuri pentru contracararea încercărilor acestora de a lovi în orînduirea noastră socialistă.

CUPRINSUL

Volumul 127 conține
7 broșuri cu un total
de 769 pagini
1 - 181 pag.
2 - 156 pag.
3 - 95 pag.
4 - 80 pag.
5 - 109 pag.
6 - 104 pag.
7 - 44 pag.

Prezentul dosar conține un
număr de 769 pagini ~~file~~,
plus ______ file opis
și a fost verificat de Marin Ecaterina
DATA 22-08-2011 Marin